

TAKKEN EN KNOPPEN HERKENNEN

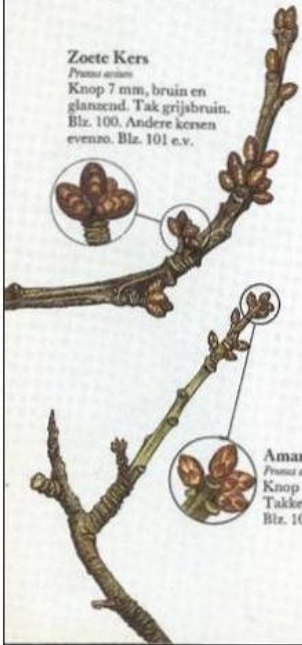
Knoppen in trossen

Karakteristiek voor Kersen en verwante bomen zijn de knoppen die in trossen aan korte zijstelen zitten en waarvan vele bloemen bevatten. Daarvóór zitten de knoppen met bladeren van eiken in trossen aan de uiteinden van de takken, rond de grote eindknop. De knoppen hebben vele schubben.

AAN DE UITEINDEN VAN DE ZIJSCHOUTEN

Zoete Kers

Prunus avium
Knop 7 mm, bruin en glanzend. Tak grijsbruin. Blz. 100. Andere kersen evenzo. Blz. 101 e.v.

Amandel
Prunus dulcis
Knop 3 mm, bruin. Takken groen. Blz. 106

RONDE EINDKNOP

Zomereik

Quercus robur
Knop 5 mm, rond, bruin, onbehaard. Tak grijsbruin. Blz. 148. Knop Wintereik behaard, groter. Blz. 149

Amerikaanse Eik

Quercus borealis
Knop 5 mm, bolvormig en bruin. Tak grijsbruin. Blz. 153

Moseik

Quercus cerris
Knop 2 mm, baardig. Tak bruin. Blz. 157. Lucombe Eik: eindknop baardig. Blz. 156

Hongaarse Eik

Quercus fransetica
Knop 1 cm, bolvormig en behaard. Tak bruin. Blz. 155

Scharlaken Eik

Quercus coccinea
Knop 3 mm, roodachtig, spits. Tak gelig. Blz. 152. Moereseik knop kleiner, tak bruin. Blz. 154

Grote bladlittekens

Alle takken van loofbomen vertonen bladlittekens op de plaats waar vóór het afvalen de bladsteel aan de tak zat. Bij sommige soorten zijn deze bladlittekens opvallend, met een kenmerkende vorm, zoals die van de paardekastanjes. De knoppen zitten bij deze bomen in tegenoverstaande paren of afwisselend langs de takken gerangschikt.

Gewone Esdoorn

Acer pseudoplatanus
Knop 1 cm, rond, groene schubben met bruine rand. Tak bruin met lichte ademporiën. Blz. 128

KNOPPEN TEGENOVERSTAAND

Gewone Es

Fraxinus excelsior
Knop 1 cm, dik en zwart. Tak grijs. Blz. 164

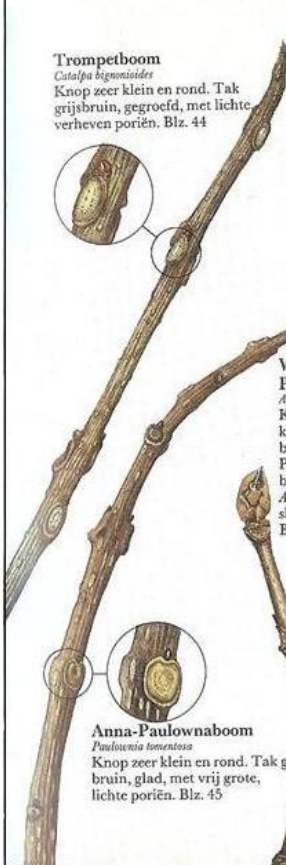
Pluimes

Fraxinus ornus
Knop 1,3 cm, behaard, lichtbruin. Tak grijs. Blz. 165

TAKKEN EN KNOPPEN HERKENNEN

Trompetboom

Catalpa bignonioides
Knop zeer klein en rond. Tak grijsbruin, gegroefd, met lichte verheven poriën. Blz. 44

Noorse Esdoorn

Acer platanoides
Knop 1 cm, rond, glanzend kastanjebruin. Tak kastanjebruin, met lichtere poriën. Blz. 129

Witte Paardekastanje

Aesculus hippocastanum
Knop 1,5 cm, donker, kleverig. Tak geelbruin. Blz. 158. Rode Paardekastanje schubben dofgroen. Blz. 158. *Aesculus indica* knop slanker, kleverig. Blz. 159

Anna-Paulownaboom

Paulownia tomentosa
Knop zeer klein en rond. Tak geelbruin, glad, met vrij grote, lichte poriën. Blz. 45

KNOPPEN AFWISSELEND

Fluweelboom

Rhus typhina
Knop zeer klein. Tak fluwelig behaard, roodbruin. Struik. Blz. 178

Vernisboom

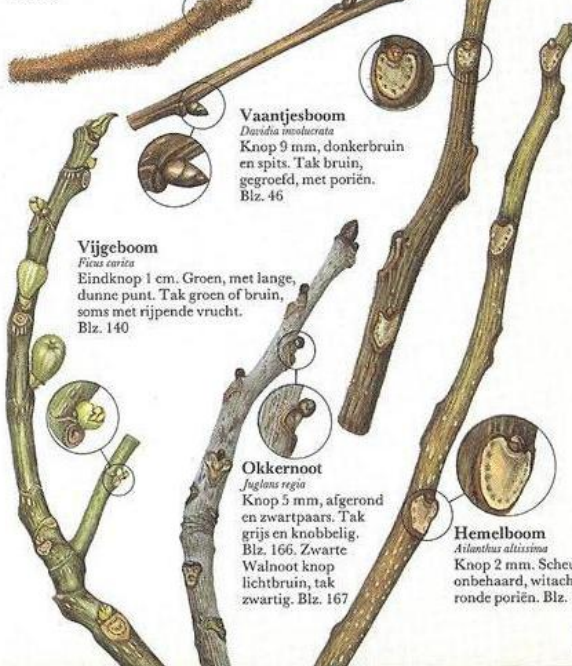
Rhus verniciflua
Knop 3-4 mm, kastanjebruin. Tak donzig en groenachtig geel, met oranje poriën. Blz. 179

Vaantjesboom

Davidia involucreata
Knop 9 mm, donkerbruin en spits. Tak bruin, gegroefd, met poriën. Blz. 46

Vijgeboom

Ficus carica
Eindknop 1 cm. Groen, met lange, dunne punt. Tak groen of bruin, soms met rijpende vrucht. Blz. 140

Okkernoot

Juglans regia
Knop 5 mm, afgerond en zwartpaars. Tak grijs en knobbelig. Blz. 166. Zwarte Walnoot knop lichtbruin, tak zwartig. Blz. 167

Hemelboom

Ailanthus altissima
Knop 2 mm. Scheut onbehaard, witachtig, ronde poriën. Blz. 170

TAKKEN EN KNOPPEN HERKENNEN

Behaarde knoppen, verspreid

Alle bomen en struiken van deze groep onderscheiden zich door het bezit van met dichte, zijdeachtige haren bedekte knoppen. Soms hebben ze echter ook kenmerken die bij andere groepen voorkomen, zoals bladlittkens. De knoppen staan bij alle verspreid.

Zachte Toverhazelaar
Hamamelis mollis
Knop 7 mm, spits en behaard. Tak bruin, behaard en 's winters met bloemknoppen. Struik. Blz. 70

Gewone Magnolia
Magnolia X soulangeana
Knop 1 cm, zeer harig. Tak zwartachtig bruin met grote bloemknoppen. Blz. 94

Witte Abeel
Populus alba
Knop 8 mm, puntig, bruin met witte haren. Tak bedekt met witte haren. Blz. 139

Goudenregen
Laburnum anagyroides
Knop 7 mm, puntig en behaard, met losse schubben. Tak groen en behaard. Blz. 161

Grauwe Abeel
Populus canescens
Knop 1 cm, puntig, met behaarde basis, kale punt. Tak groenbruin, alleen jong behaard. Blz. 94

Wilde Lijsterbes
Sorbus aucuparia
Knop 1 cm, puntig en behaard. Tak bruin, met grote, lichtere poriën. Blz. 172

Parrotia persica
Knop 7 mm, puntig, behaard, roodachtig zwart. Tak groen, met gelige poriën en bloemknoppen. Blz. 89

Knoppen zonder schubben (jonge bladeren onbeschut)

Bij de meeste loofbomen zijn de knoppen tegen beschadiging en uitdroging gedurende de winter door taai schubben beschermd. Bij enkele soorten zijn de knoppen echter onbeschut. Deze staan soms in paren tegenover elkaar, soms verspreid. 's Winters zijn ze tegen de kou dicht samengevouwen, maar wanneer het in het voorjaar warmer wordt, ontkiemen ze.

TEGENOVERSTAAND

Wollige Sneeuwbal
Piburnus lanata
Tak oranjebruin, met tegenoverstaande bladeren. Blz. 87

Gele Kornoelje
Cornus mas
Tak groen, met tegenoverstaande bladeren en ronde bloemknoppen. Blz. 63

TAKKEN EN KNOPPEN HERKENNEN

VERSPREID

Vlinderstruik
Buddleia davidii
Tak geelbruin. Korte, tegenoverstaande scheuten met bladeren in bundels. Vrucht blijft in de winter. Blz. 114

Gewone Vlier
Sambucus nigra
Tak geelbruin, broos, met verheven poriën. Jonge bladeren tegenoverstaand en paarsachtig. Blz. 176

Rode Kornoelje
Cornus sanguinea
Tak rood, met tegenoverstaande bladeren. Struik. Blz. 62

Dwergmispel
Malus sibirica
Tak groen, met groeven. Struik. Blz. 11

Sporkehout
Prunella spinosa
Tak bruin, gegroefd, lang, met lichtere poriën. Blz. 61

Kaukasische Vleugelnoot
Pterocarya fraxinifolia
Tak glanzend groen of bruin, met verspreide poriën. Blz. 169

Verspreide knoppen op stelen

Elsen zijn van andere bomen te onderscheiden aan hun gesteelde bladknoppen. De Tulpeboom is een van de weinige andere bomen met gesteelde knoppen; deze heeft ook opvallende bladlittkens.

Tulpeboom
Liriodendron tulipifera
Knop 1 cm, groen met paarsige zweep. Tak glanzend kastanjebruin met bladlittkens. Blz. 141

Zwarte Els
Ulmus glaberrimus
Knop 5 mm, donkerpaars, met 'geknepen' punt. Tak glanzend bruin, met verheven poriën. 's Winters katjes en vruchten dragend. Blz. 65. Hartbladige Els knop rond en puntig. Groen met rode zweep. Blz. 67. Grauwe Els knop sterk behaard en tak grijs. Blz. 66

Knoppen met 2 schubben van verschillende grootte

Tot deze groep behoren alleen lindesoorten, waarvan sommige met behaarde en sommige met kale takken. De grootste schub bedekt de knop vrijwel.

Gewone Linde
Tilia X europaea
Knop 1 cm, groen of rood getint. Tak kaal en groen. Blz. 40. Grootbladige Linde knop groter en tak behaard, roodachtig of groen. Blz. 42. Kleinbladige Linde tak kaal, rood van boven en bruin van onderen. Blz. 43. Zilverlinde knop rond, groen, behaard. Tak grijsbruin, behaard. Blz. 41

TAKKEN EN KNOPPEN HERKENNEN

Spitse, verspreide knoppen

De knoppen zitten bij deze groep aangedrukt of onder een hoek tegen de tak. Sommige knoppen hebben vele schubben, maar die van de Plataan wordt slechts beschermd door één enkele, grote, opvallende schub. Van de bomen met aangedrukte knoppen hebben de wilgen één enkele schub. De Zwarte Balsempopulier is te herkennen aan zijn bijzonder kleverige knoppen.

KNOPPEN ONDER EEN HOEK

Ruwe Berk

Betula pendula
Knop 3-4 mm, bruin. Glanzend roodbruine takken. Blz. 28. Zachte Berk evenzo, maar jonge takken donker en behaard. Blz. 29

Ratelpopulier
Populus tremula
Knop 1 cm en glanzend donkerrood. Tak bruin en glanzend. Blz. 35

Peervormige Lijsterbes
Sorbus domestica
Knop 1 cm, glanzend, kleverig, lichtgroen. Tak grijsbruin. Blz. 171

Bitternoot
Corys avellana
Knop 1 cm, geel, met gebogen, spitse punt. Tak groen, met witte poriën. Blz. 168

Zwarte Balsempopulier
Populus trichocarpa
Knop 1,5-3 cm, bruin, zeer kleverig en in de lente zoet geurend. Tak gelig bruin en gegroefd. Blz. 32

Zwarte Populier
Populus nigra
Knop 7 mm, kastanjebruin. Tak gelig bruin en gegroefd. Blz. 30, 31

Sorbus hupenhensis
Knop 5 mm, donkerrood. Tak donkerbruin, met poriën. Blz. 173

Vogelkers
Prunus padus
Knop 8 mm, bruin, met lichte punt. Tak glanzend donkerbruin. Blz. 101

Plataan
Platanus X. acerifolia
Knop 6 mm, dof paarsbruin met gebogen punt. Tak bruin, met verheven poriën. Blz. 136

Nothofagus obliqua
Knop 6 mm, lichter bruin dan tak. Blz. 74

Haagbeuk
Castanea sativa
Knop 6 mm, lichtbruin en tegen de tak gedrukt. Tak grijsbruin, met lichtere poriën. Blz. 71

Ranul
Nothofagus procera
Knop 1 cm, kastanjebruin, onder een bijna rechte hoek aan de tak. Blz. 75

Beuk
Fagus sylvatica
Knop 1,5-2 cm, roodbruin. Tak donkerbruin. Blz. 72

KNOPPEN AANGEDRUKT

Boswilg

Salix caprea
Knop 4 mm, roodbruin. Tak roodbruin en glanzend. Blz. 64

Schietwilg
Salix alba
Knop 3-4 mm, bedekt met grijsachtig witte haren. Tak slank, met grijsachtig witte haren. Blz. 116

Katwilg
Salix viminalis
Knop 1 cm, groen met enkele haren. Tak donkerbruin en behaard. Blz. 119

Groene Treurwilg
Salix babingtonia
Knop 6 mm, groen tot bruin, kaal. Tak bruin. Blz. 117

Gele Treurwilg
Salix X. chrysozona
Knop 6 mm, geelachtig groen en schaars behaard. Tak helder-geel. Blz. 117

Grote knoppen

Alle knoppen in deze groep zijn meer dan 5 mm lang. De Sering is herkenbaar aan zijn tegenoverstaande knoppen en de Japanse Noteboom aan zijn op korte, houtige scheuten zittende knoppen.

Hazelaar
Corylus avellana
Knoppen verspreid, 8 mm, rond, groen, behaard. Tak behaard. Blz. 68. Boomhazelaar evenzo. Blz. 69

Meelbes
Sorbus aria
Knoppen verspreid, 7 mm, groen, puntig, met roodgerande schubben. Punt met lange, witte haren. Tak roodbruin. Blz. 86. Zweedse Meelbes knop met grijze haren. Blz. 147

TAKKEN EN KNOPPEN HERKENNEN

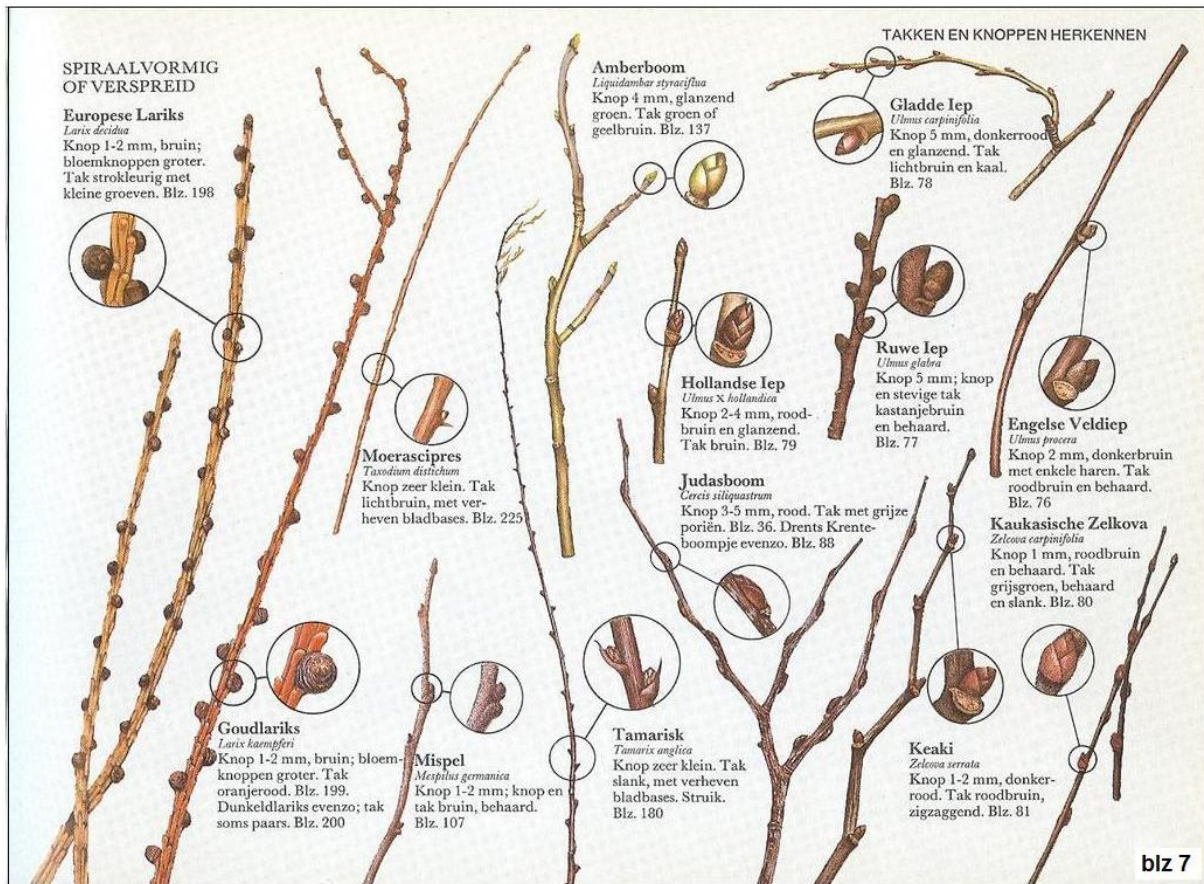
Japanse Noteboom
Ginkgo biloba
Knoppen verspreid, 6 mm, korte scheuten met bladlittekens. Jonge tak groen, bruin wordend. Blz. 181

Elsbes
Sorbus terminalis
Knoppen verspreid, 1 cm, rond, glanzend. Tak bruin. Blz. 142

Sering
Syringa vulgaris
Knoppen tegenoverstaand, 1 cm, groen met bruine schubben. Tak bruin, gegroefd, met lichtere poriën. Struik. Blz. 33

Tamme Kastanje
Castanea sativa
Knoppen verspreid, 1 cm, puntig, roodbruin. Tak paarsbruin, gegroefd, met haren en poriën. Blz. 110

Zwarte Moerbeï
Morus nigra
Knoppen verspreid, 6 mm, roodbruin, glanzend en puntig. Tak licht geelbruin en behaard. Blz. 47

Plaatwerk in dit PDF bestand ontleend aan:

Harris, E., & Harris, J. (1983). *Bomen en struiken van West- en Midden-Europa*. Amsterdam: Reader's Digest.